

Kongregációi Otthon.

Budapest, november 23.

Otthon a címe, mert bástya ugyan abban az erősorozatban, amelyben társaival együtt biztosítja a katolikus restauráció minél zavartalanabb munkáját, — de mégsem harci készültségével, falai vastagságával és félelmetes löréseivel, hanem az otthon melegével akarja megnyerni a sziveket és a lelkeket. Vasárnap országos ünnepség keretében nyitja meg kapuit ez az otthon — a Kongregációi Otthon, — és mi most a kritikus szemével akarjuk megvizsgálni ezt az intézményt, amelyet mindekelőtt a címevel kell mérlegre tennünk. Az-e, aminek hirdeti magát? Meg van-e benne mindaz, amit az otthonunkban feltalálunk, vagy fel akarunk találni; életet, meleg szeretetet sugározunk-e a falai és otthon-e a szó legszorosabb értelmében?

Ahogy befordulunk a Horánszky-utcába, a Józsefvárosnak ebbe a csöndes, előkelő utcájába, már messziről feltűnik a hatalmas épület kapujának messze kiugró üvegtesteje és fenn a tetőn a tét kis torony. A ház két emeletes ugyan, mert az építési szabályzatok ebben az utcában két emeletnél többet nem engedélyeznek, de a valóságban ó három emelet magas; az udvar felől tényleg egy emeletre van osztva. Kívülről is magán viseli modern építkezés minden karakterét. Hatalmas ablakok néznek az utcára és a széles, egybefolyó falnak monumentálisá emelik a szépen megmunkált házat.

Az első kapu a József-utca felé esik közelebb. A főbejárat. Diszes vasalással szerelt tölgyfa-pu, amely egy kis előcsarnokba nyílik, amelyből —12 lépcső vezet a tulajdonképeni lépcsőházba. szkrét félhomály, amelyet még kellemesebbé az a falak halavány zöld márványburkolata. regajtó választja el a lépcsőháztól, amelyből jobbra nyílik a nagy ruhatár. Csupa faragott

tölgyfabutor, nehéz vasalások; minden komoly, masszív munka.

A ruhatár 450 személy részére készült, de szükség esetén 700 személy használatára bővíthető ki.

A bejáratától balra a földszinti gyülekezési terembe jutunk, amely előtt nagyobb hall van. Mindkét helyiség a legnagyobb kényelemmel van berendezve. A falak mellett amerikai padok futnak körül és a termék közepén kis asztalkák körül kényelmes székek csoportosulnak. A tanácskozóterem két végén az egész falat betakaró könyvszekrények állnak. Ez a földszinti gyülekezési terem jelenleg a VIII. kerületi népszövetség összejöveteli helye. Ugy ez a terem, mint pedig az épület összes helyiségei fényes mennyezetvilágítással vannak felszerelve. *Téglássy Géza* elektrotechnikus villanyfelszerelési vállalata (Mikszáth Kálmán-ter 4.) készítette az összes villamos gépek berendezését, villamos világítást, valamint az összes telefon és házzelző készülékeket. Ugyancsak ő szállította az összes csillárokat és világító testeket.

A földszinti gyülekezési terem halljából jutunk a kis tanácskozó terembe, majd pedig jobbra a második kapu feljáromához, amely szintén elég kényelmes és kék majolika burkolatával kellemes látványt nyújt. Innen vezet fel az Otthon második lépcsője és ide szerelték a személyfelvonót is. A mellékfeljáróból jutunk a II. számú udvarba is. Az épületnek ugyanis két udvara van: az elsőt parkirozzák, a második pedig keramittal van burkolva.

A II. számú udvarból visszajutunk a főbejárat lépcsőházába, amelyből néhány lépcső vezet le az ugynevezett kisebb előadó terembe. Ez a «kisebb» előadó terem imponálóan hatalmas helyiség. Vagy negyven asztal áll benne, mert itt lesznek a társasvacsorák is. Az udvar felőli végében színpad. Jobbról és balról, tölgyfa oszlopokon álló két-két páholy és az utca felőli oldalon a nagy vetítőkamra, amelyben mozgófénykép-gép is helyezhető el. A terem

pazarul van berendezve. A falakat 160 centiméter magasságban faragott tölgyfaburkolat borítja, mely széles márvány-párkányban végződik. A márványmunkákat *Hejek Kálmán* márvány és kőfaragó cég készítette. A mennyezet gipsz-stukkó gazdag aranyozással és gyönyörű rézesillárok ontják a világosságot. A kisebb előadó terem jobboldali ajtaján az I. számú udvarba és innen a jézustársasági atyák régi rendházába juthatunk.

A földszintről széles lépcsősor vezet a kápolna bejáratához. Ez a kápolna, amelybe a lépcsőházból három ajtó nyílik, hatalmas arányaival templomnak is bevált volna. Tiszta román stílusban készült; a hajó pilléreit 2 falba épített és 2 szabadon álló oszlop tartja. Négy óriási ablak nyílik a hajóból és 3 a szentélyből. Négy oratóriumja van a kápolnának; az evangéliumi oldalon három és a lecke oldalon egy. A kápolnának legértékesebb díszei azonban a művészi faragású padok és a chorus mellvédje. Mindezek nehéz tölgyfából készültek és egy jézustársasági segítőtestvér, *Fr. Fischer Mihály* művészetét és szorgalmát dicsérik. Különösen a chorus mellvédje megkapóan szép munka: a nehéz, durva fából csipkés függőnyt csinált a művész keze és buzgalma. Itt a kápolnában csak a feldolgozatlan nyers fa 6000 koronába került.

A choruson áll az *Angster* testvérek gyárából kikerült nagyszerű orgona, amelynek 2 manuálján 20 változat van 5 kopulával. Az orgona a legmodernebb redőnyszerkezettel van felszerelve és a fújtatást villamos motor végzi. Az egyik legdrágább változatot, a *Vox humana*-t Angster ajándékképen adta a Kongregációi Otthon kápolnájának.

A lépcsőn feljebb az I-ső emeletre jutunk, ahol balra a folyosó végén a legnagyobb kényelemmel berendezett tanácsstermet találjuk. Nagy oszlopos terem, melynek közepén hosszú asztal áll és körülötte bőrrel párnázott nehéz tölgyfa karosszékek. Ismét ki kell emelnünk a gyönyörű famunkákat,

amelyeket Pollacsek János művezető felügyelete alatt a *Bartolffy* János európai híru gyár (Budapest, Hungária-ut 246.), végzett.

A tanácstermet szétnyitható üvegfal választja el a nagy előadóteremtől, amelynek hat óriási ablaka nyílik az utcára. A falak mellett bór pamlag fut körül, a terem közepét székek foglalják el és a terem végén kis emelvény. A halaványsárga falakat kellemesen köti össze a vakítóan fehér mennyezet, amelyből a szemet nem bántó és még is éles mennyezet-fényszórók emelkednek ki.

Ugyanezen az emeleten van a nagy társalgó is, amely pazar világításával tűnik ki. A fényszórókon kívül a villanykörtéknek a stukkóba épített füzere övezi a mennyezetet. Innen még csak az iroda helyiség nyílik, amelyben a kongregációi kolóniák hatalmas szekrényei állnak.

A II. emelet a Kongregációi Otthon konvik-tusa foglalja el. Ugy az utcai, mint pedig az udvari frontot egymás mellé sorakozó szobák foglalják el. Nagy hely, sok levegő és még több világosság, ezek voltak az elvek a szobák megépítésénél. Tömör modern bútorok, minden szobában vízvezeték mosdó és kettős (mennyezet és asztali) világítás. Egyetemi hallgatók és a középiskolák utolsó osztályát végzők lakják ezeket a szobákat, amelyek mellett a folyosó egyik végén a P. Regus, a másik végén pedig a P. Prefectus szobája húzódik meg. A higiénia minden kellékével felszerelt fürdőszobák, társalgó és tágas játékszoba áll a konviktorok rendelkezésére, akiknek ebédlője az első emeleten van, ahová a földszinten lévő konyhából felvonó szállítja fel az ételt.

A melléklépcső még egy emelettel feljebb vezet, az udvar felőli IV. emeletre, ahol a «Mária Kongregáció» című folyóirat szerkesztőségét és kiadóhivatalt találjuk. Az egész épületben gőzfűtés van, amelyet a pincéből két kazán lát el forró gőzzel. Központi melegvízvezeték is van minden szobában és az egész épület minden helyisége modern szel-lyesztető berendezéssel van ellátva.

Leny az épület sutterain helyiségeit foglalja el

az «Apostol nyomda r.-t.», amelyet szintén kongreganisták alapítottak. Nagy, széles, magas helyiségek, amelyekben minden szociális követelés ki van elégítve. A munkások jól szellőztetett, világos helyiségekben dolgoznak; külön mosdó, pihenő és étkezőhelyiségek állnak a rendelkezésükre. Van külön férfi és női öltöző is.

A gépeket villamos motorerő hajtja és a többi berendezések is a legmodernebbek. Ebben a nyomdában már megvalósították a szerdai fizetést, amely igen alkalmas módja a vasárnapi derbézolás megakadályozásának.

Ez a Kongregációi Otthon, amelyet alig 5 éves, de annál lelkesebb és kitartóbb agitáció hozott létre. Az észme P. Bús-é, az Ausztriától elváltatott magyarországi jézustársasági rendtartomány első főnökeé volt. Ő indította meg az agitációt, ő fáradozott a legtöbbet és övé volt a legnagyobb érdem és a legnagyobb öröm is. A munkát országos gyűjtéssel kezdette; amelyet sorsjáték követett. A kongregációi otthon legbőkezűbb mecenásai a király és a megboldogult Városy Gyula kalocsai érsek voltak. Az agitáció és a szervezés munkájában P. Bús mellett elvülhetetlen érdemeket szereztek maguknak: báró *Borhóczy* és dr. *Bonta* Károly.

A Kongregációi Otthon építését 1911 májusában kezdték meg és az épület, amelyet *Baumgarten* tervezett és *Kausser* Gyula épített, közel 750 ezer koronába került. A kiváló ízléssel megoldott festési munkákat *Linz* Rezső (Horánszky-u. 13.) végezte. *Bründl* János (Óvoda-u.) es. és kir. udv. szállító cég a vízvezeteki és csövezési munkákat. *Plundrich* J. cég (Alkotmány-u. 15.) a vízvezeték, kanalizáció, melegvíz-előkészítés, légszuszuszveték, összes fürdők berendezését készítette. *Madary* Gábor és fiai műasztalos cég (Budapest, Mátyás-tér 6.) a belső asztalosberendezési munkákat végezte.

Most még csak a kápolna méltó feldíszítésére és kifestésére szeretne fedezetet találni az építőbizottság.

ros, sem a pénztintézet nem károsodtak, felhozták, hogy a polgármestert eljárásában a Huber iránt érzett köztudomású animozitás vezet. A polgármester ezt a vádat erőlyesen vissza utasította.

Késő este ért véget a vita s a képviselőtest let tiltkos szavazás után a polgármester javasla elfogadta s a fegyelmi vizsgálatot megindítot

NYILTÉR.*

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-FOR
házi és embeztelt savak és székrekedés ellen 1 doboz 2 korona. - Gyógyszertárakban Moll-féle készítmény áron
MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ
fájdalomcsillapító és erősítő bodöraszítés. - 1 üveg 2 korona. - Minden gyógyszárban és drogeriában kapható. 723

776
MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
kerámikus gyártás
SAVANYÚVÍZ

Budapesti Takarékpénztár és Országos

Zálogkölcson Részvénytársaság

Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Közi VI. Andrassy-ut 5. Fióküzlet: IV. Koronaherczeg-utca 11. Közi zálogüzletek: IV. Károly-körny IV. Koronaherczeg- és Zsibárus-utca sá VII. Király-utca 50. VIII. József-körny 2.

VASABLAKOK

minden kivitelben legolcsóbban szállít

Virág és Faragó VII., Ilka-utca

Telefon 87-25. 1928 Árjegyzék ing

* E rovat alatt közlöttékert nem vállal felelősséget.